

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1.
sz. I. em. (Király-
utca sarkán).
Kiadóhivatal:
Wolf M. könyv- és
papírkereskedésé-
ben, Király-utca,
Hattyu-épület.
Meglátvány vasár-
nap kivételével
mindennap este 5
órákor.

PÉCSI UJSÁG

(„PÉCS”)

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben:
Egész évre. 10.—
Egy hóra. . . 1.—
Videkre:
Egész évre. 12.—
Egy hóra. . . 1.20
Egyes szám ára
Pécsset 4 kr., vi-
deken 5 kr.
Egyes számok
kaphatók minden
lapelárúsnál.

Pécs, 1894.

Vasárnap, június 10.

136. (1199.) szám.

A válság megoldása.

(A „Pécsi Ujság” távirati értesülése.)

Földatást Budapest, pénteken este 11 órákor.

A „Bud. Corr.” távirata a „Pécsi Ujság”-hoz: Az immár két teljes hete acut állapotban levő, az egész országot és annak közvéleményét folytonos lázas izgatottságban tartó miniszterválság, úgy látszik mégis *közelebb* jutott már az üdvös megoldás felé.

Ő Főlsége délután 2 órákor **Fejérváry** Géza báró honvédelmi minisztert hosszabb kihallgatásn fogadta. Délután fél 5 órákor **Bánffy** Deszö báró jelent meg a királynál. A kihallgatás fél óráig vett igénybe, mire a király délutáni 6 órára **Wekerle** Sándor miniszterelnököt hívatta magához kihallgatására. A kihallgatáson, mely csaknem egy teljes órát vett igénybe, **Wekerle** miniszterelnök a korona elé terjesztette nézetét és javaslatát, mikép véli a főnforgó politikai válságok megoldandónak. **Wekerle** miniszterelnök a kihallgatás után *folytatni fogja tanácskozásait* a szabadelvűpárt egyes kiváló tagjaival és *holnap ki fogja kérni a korona végleges döntését.*

Sok oldalról **Szilágyi** Deszö igazságügyminiszter *személyét* állították oda, mint az új kabinetalkatás egyet-

len akadályát. Biztosan állíthatjuk, hogy ez a hír a helyzetnek és a személy viszonyoknak teljes félreisméréséből származik. **Szilágyi** Deszö már több nap előtt nyilvánkozta **Wekerle** Sándor előtt és e nyilatkozatát írásban is ismételte, hogy **Wekerle** az esetleges új kabinet alakításánál **az ő személyétől tekintsen egészen el.** Egyszerűsített biztosította a miniszterelnököt arról, hogy ő, ki előtt csak az ügy érdeme lebeg, a szabadelvűpárt sorából összeállított minden kabinetet, mely a kormány mostani programját értetlenül fontartja *egész tudásával és minden segédesszökekné érvényesítésével,* tartózkodás nélkül támogatni fog. Egészen más kérdés azonban természetesen az, vajon az, ki az új kabinet alakításának missióját magára vállalja, **lehetségesnek tartja-e,** hogy ezen fontos, jelentőségteljes elvek veszélyeztetése nélkül, mely elvek szolgálataiban az eddigi kabinet állott és saját parlamenti állásának gyöngítésére nélkül, úgy ily kiváló, **senki által nem pótolható államférfiu és szónoki tehetség tevékeny közreműködését nélkülözze,** különösen oly pillanatban, amikor még **heves vita várható a főrendiházban** a házasági jogról szóló törvényjavaslat fölött és *felőtte nehéz tárgyalások állanak küszöbön* az or-

szággyűlés mindkét házában a további 4 egyházpolitikai javaslat fölött, a melyekhez esetleg még egy ötödik, igen fontos törvényjavaslat járul.

Ezen törvényjavaslatok tárgyalásánál amugy is már a kormány és szabadelvűpárt egyik nagy támogása, **Csáky** Albin gróf, a vallás és közoktatásügyi miniszter hiányozni fog, a mennyiben nem sikerült őt arra bírni, hogy újból magára vállalja a miniszteri terepa gondjait és terheit. Bárki legyen is miniszterelnök, azzal a ténnyel számolnia kell, hogy **Szilágyi utódjának,** az igazságügyi terepa örökösének épen mostan **rendkívüli nehézállása volna,** ha mindjárt a legnevezetesebb jogász-tehetség ruháztatnék is föl ezen állással. E mellett még súlyosan esik latba az is, hogy a miniszteriumnak egy ilyen amputációját mellett a **Deák** Ferenc után tagadhatatlanul legderekebb, legtebb sikert aratott és az 1867-iki kiegyezésnek és az azzal összes kapcsolatos dualistikus kérdéseknek mindig harca kész védelmezője a kabinetre nézve elvész.

A „Magyarország”-nak annyira kategórikus jelentése, egy **Bánffy-kabinet megalakulásáról kisse túlságosan élénk fantáziának szüleménye.** Ma este a *szabadelvű pártkörben* újra

A „PÉCSI UJSÁG” tárcája.

Mi ütött szeged Mócsi Józsi fejébe.

(A „Pécsi Ujság” eredeti tárcája.)

Hát már megint micsoda istentelenség ez! Az ember egy pillanatra hagyja el a hazatájékat, akkor már minden földfordul. Te Józsi! hol az ördögbe vagy megint! ha nem kellesz, mindig itt eszelbotol a lábam alatt, most meg a föld nyel el! Csak az Isten mindenféle papot emésztene már el. Megint Sárát eszalgotja, hogy rakhatnék esallant arra az édes-mézesen beszélő bitang nyelvére. Míg el voltam, nem átsalata azt a lányt. Persze gazdaasszony kéne neki. Na majd adok én egyszer neki gazdaasszonyt a magam személyében, hanem tudom nem kér többet belőle! Sára, te Sára, hún vagy te Sáraaa! Csak korlóján haza az lány, tudom elveszem a kedvét papékhöz járnai. Az már mégis csak sok. De hol van az a eudar ember is! Itthon van és mégis elnézi, hogy az a lány átmev ahhoz a — már nem is tudom minék mondjam a kigyófajzatot!

Józsi pedig e lélekemelő dolgokat ott hallgatja a kolompóros pincegárod mögött. Elő nem merne most jönni kedves életepárja szemé elé, a világ minden kinecsért sem. Meghuzza magát, mint a párja-vesztett hétréti boeskor.

Óadát pedig papéknál a kis Sári nagy habozásban van. Nevelőanyja rikácsoló hangja áthallatszik oda is. Szenty Döme, a plébános egyre marasztalja a húgom Sárakamat. — „Lásd kedves, az a vén szipirtó ugrys csak azért tart, a hogy szolgálót ne kelljen neki fizetni. Nem szert az tégedet, az nem igaz! Verésre, szidásra ébreszt és azzal küld is aludni. Szegény, árva gyermek te! Négy évvel ezelőt, mikor édes anyádat eltemettük, akkor is hivatalak! Hogy Mócsiné magához vegyen, csak azért engedtem, mert még fiatal voltál. Azt gondoltam, szenege korodban az asszonyi kéz jobb nevelést adhat. Főzni, sütni, varnii megantit. De ma már elég eszed van. Hiszen okos, nagy lány vagy te már! S milyen jó dolog volna nálam. Selyem szoknyában járhatnál a misére; arany fülbevalót vennék neked! Valódi, igaz piros kláris gyöngyöt a nyakadra, arany káposcsal. Mire aztán Dali Feri a katonaszégtől két évre megjön, hozzá adnának! Feri nagyon jó fiu;

az, hogy szegény, nem baj! Gondoskodnám én majd rólatok. Szívemem hordom én az ilyen szegény árvak sorsát. Ki viselne rájuk gondot, ha nem az igazán érő lelkipásztorok! No, kedves Sárakám, akarod?”

— Hát igazán összeadna Dali Ferencel?
— Ha mondom, csak elhíheted!
— Holnap megmondom Józsi bátyámmak, hogy én tovább nem maradok. Nem hagyom többet magamat útni a Zuszka néneimtől. Athozom a mi kis rongyom van, aztán többet feljűk nem nézek.
— Ne is hozz fölök édes gyermekem semmit, majd lesz nekem arra gondom, hogy neked mindened legyen.

— No te betyár, lahajzhattott már a kenvér a koesmából. Majd ráneba szedlek én téged, te bitang, renteng ember. — Ezzel fogadta Zuszka néne kedves életepárját, ki a gurnyasztást a pincegárod mögött megvaua, elő bátorodott. Nem megmondtam neked, hogy ara a lányra vigyázz! Nem azért vettem magamhoz és neveltem föl, hogy ország-világ eszfűm pap szeretője legyen. De úgy látszik, neked hiába beszél az ember! Koesmába

együtt voltak az összes Budapesten időző képviselő párttagok és élénken tárgyalták a helyzetet. Tették ezt a legnagyobb nyugalommal és azon meggyőződéssel, hogy a szabadelvű-párt ezen válságból is erőben meggyarapodva és egységesen fog kikérik. A párt holnap (szombaton) délelőtt fél 12 órára értekezletre hívatott össze. Még csak azt említettük itt meg, hogy a Hofburgban az összes előkészületeket megteszik az új kabinet tagjainak megesketésére, mely talán vasárnap fog megtörténni.

Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter tegnap délelőtt már el is buszított a földművelésügyi miniszterium tisztikarától. Bethlen gróf a legfőbb elhatározás értelmében utódjának kinevezéséig a földművelésügyi miniszterium ügyeit tovább vezeti.

Budapest, június 8 este 9 óra. (Eredeti távirat.) Wekerle Sándor miniszterelnök este 6 órakor ment a királyhoz audienciára, hol háromnegyed 7 óráig maradt. Wekerle újból kifejtett nehézségeket, melyekkel Szügyi Dezső elejtése járul; a király azzal bocsájtotta el Wekerlét, hogy elhatározását holnap délelőtt fogja vele közölni.

Quousque tandem . . .

Meddig tartson még e bizonytalanság, a kétség és aggodalom kínos percei meddig zaklassák még a magyar nemzet kedélyét? A hír ki van teljesen feszítve, még egy kis megerősítés és szíjjelpattan. A magyar nemzet békétörését még így próbára soha nem tették, és a liberális elemeket lesújtó bizonyosság már megnyugtatóbb volna e lélekölő bizonytalanságnál, mely alatt kétely, aggodalom lopódzik a hazafiak szívébe;

kétely, hogy alkotmányos jogain csorba esik, aggodalom, hogy veszélyeztetve van a szabadelvűség ügye Magyarországon; kétely, hogy önuralmát el nem veszítse, aggodalom, hogy a nemzet óhaja ellen nem sikertelen aknamunka foly a koronánál, mely még magyar földön való tartózkodása alatt sem ment a bécsi befolyástól, mely a neki nem kedves magyar államférfiakat ki akarja zárni az aktív politika színteréről.

Nap nap után húzódik a válság megoldása. Nap nap után újabb és újabb bonyodalmak és nehézségek híre kerül fölszínre. Nap nap után mindinkább jobban elhalványodik annak reménye, hogy a szabadelvű reformjavaslatok megteremtői, a liberálisok és lelkes, tántoríthatatlan bajnokai sretlenül fogják e válságból miniszteri székeikbe visszakérülni.

Bonyodalmak, újabb bonyodalmak, ez a jelszó, és a döntés várva-várt reménypartja mindinkább távolabb tűnik el a homályban és a duzzadó vitorlával kedvező szelek mellett neki indult árboos célt tévesztve, ott bolyong a végnélküli tengeren, keresve keresi a partot, a világító-torony méhes világát, de ezt nem látva, segélyért kiált, de senki meg nem hallja! Hol késik a kibontakozás. Reménységür foszladozik, a kétség és aggodalom újra el fogja a lelket. Ott uszik a szabadelvűség, a szabadságszeretet, a jogegyenlőség a nyílt tengeren. Valjón küzdelme után elér-e a partot, zátonyra jut-e ideiglenesen vagy elnyeli-e az ocean végtelen mélysége, melyből nincs többé menekülés?

Türellem és kitartás, remény és bizalom ne hagyjátok el e nemzetet. Sok hányattatás és megpróbáltatás után önmaga erejéből oly magasságba küzdötte föl magát, hogy a leg-

súlyosabb katasztrófát is elszenvedte, kiheverte. Mi még nem adjuk föl a reményt utolsó percben sem, mert lehetetlennek tartjuk ügyünk vesztét. Kit oly szent cél heve melegít és lelkesít, mint mely cél most a magyar nemzet előtt lebeg, annak küzdele kell győzni. Érezzük, hogy küzdelmünkben győzelem int. Magyarok Istene örökkéjél nemzeted fölött. Nincs e földön nemzet, mely hálásabb lesz, mint a magyar, mely jobban szereti és becsüli Istent és királyát, mint a magyar. Lehet-e képzélni, hogy e nemzetet küzdelmében elhagyja Istene és királya?

Az állattenyésztés a pécsi kamarai területen 1893-ban.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara ép most megjelent évkönyvéből vesszük a következő érdekes adatokat.

Az állatokkal való kereskedés jelentősége, tekintve, hogy az állattenyésztés minden ága — a juhtenyésztést kivéve — okserűen üzetik s a gazdák azt komolyan felkarolják, — évről-évre fokozódik. E haladásnak főtenyezőiként a javult állattérkesterési viszonyokon kívül a földművelésügyi miniszteriumnak az állattenyésztést egyre fokozódó mérvben tanúsított gondozása s a gazd. egyesületek ügybuzgó tevékenysége tekintendő. A gazdasági egyesületek kezezeléséül álló s az államkincstör részéről évről-évre gyarapított bika- és sárlasi alapok segítségével már is igen szép eredményeket lehetett elérni. A fajtisztító tenyésztések terjesztése évről-évre nagyobb mérvet ölt. A szarvasmarhatenyésztésben főképen nagyobb birtokosaink járnak elő jó példával. Olyan vidékek, hol még kiterjedtebb legelők vannak, nagyon szép magyar gulyák találhatók. De e mellett a nyugati tenyész anyag és utjában a bonyhádi tájmarha is szépen terjed és jó előmenetelt mutat. Mindenre elémre az igaz marhat illetőleg nem vagyunk képesek az itteni szükségletet jól fedezni s illetve a nagyobb birtokosok e tekintetben a magyar Alföldre és az erdélyi részekre vannak utalva.

járni, arra van eszed! A legmódosabb gazda voltál a faluban, talán az utolsó akarsz lenni? mi?! Ha nincs már süniválad, majd dagasztok én a hátadon, mire tudom megemlékszel hol'ig és az a kevés elbitangolt eszed majd laza kallódik.

— En azt a lányt az ösesémek, Petes Máténak számtan, érted! Es az is fogja elvenni!

— De Zsuzska, csak nem akarod annak a vén iszákos embernek adni, hiszen öregajja lehetne már!

— Mit az én ösesém és öregajja! Te mersz volem így beszélni! Engemet mersz így meggyalázni! Hát hány éves vagyok én? No megállj, te templomkerülő, kosmabujkáló te! Hol van csak a seprű vagy a sodrófa. No megjöttél te is, te eudar! Legalább egy vonóval heggedlék el mindkettőtököt. Azt a szent zsolozsmát, a mit a fuledebe zengett az a világbolondító, majd kiverküzem én mindjárt. Majd kantalok én mindenötöknek azonnal, tudom az anygolok olyan orgonában még nem gyönyörködtek, a minőt én nekik most billetegek. — És azzal neki esett a szegény leánykám és ugrott, verte, hogy Józsi bácsi, ki eddig szépen meghuzta magát szó nélkül a kályhavaokban, nekibátorodva megfogta

Zsuzska néni kezét: no ne bántsd már azt a szegény leányt. Hanem jaj annak, ki pusztá kézzel darasztfészekbe nyul, avagy botorul kigyőfészeket bolygat. Mint midőn a dúlkó orkán fordul, ugy esett most neki Józsi bácsinak.

*

Gyönyörű arany sugarakkal kelt föl a nap. Az egész faluban már korán reggel mindenki talpon volt. Fehér ruhába öltöztek a lányok, piros rózsákkal beszótt selegyembe a menyecske és feketébe az öreg anyókák. A legényeknek pitykés dolmány, hosszú, széles borjuszájú, kihimzett ingujjas és pörge kalapjukban kinek árvalányhaj, kinek tarutól!

A kisbőrőn daganol kiboldta a faluban, hogy ma — mivel vasárnap lévén — mindenki eljőjön a templomba. A plébános ur kívánja így, mivelhogy az urak meg a zsidók bolondot akarnak eszeledni, hát ő arról prédikál! Ezért a nagy ünnepi dísz, e miatt van talpon már kora reggel a falu apraja-nagyja, mert nem hiába nagy sor az, mikor már az urak is bolondot akarnak eszeledni. A zsidókról nem is beszélnek! Hiszen az nyilvánvaló, hogy azoknak okos dolog egybőrkor sohsem fordult meg az szükében, mint mikor egyszer mind Palesztinába mentek.

— Hát minek gyűttek el onnan? — kíváncsiskodik Petős Máté uram. — Hát azért, felel Csodás Sándor öregbőr uram, mert ott annyira megokosodtak, hogy egymást már esalni nem bírták, osztóg eljötték a mi nyakunkra!

Ebben aztán megnyugodtak valamennyien.

A templom előtti kis tórn ismét összejűl a nép. Külön csoportban az asszonyok, különben a férfiak. A leányok és legények összevegyűlnek, enyelegve, pajkoskodva egymással.

Hát kigyelmed mit szól ahhoz, hogy az asszonyékat három év alatt elverheti az ember magától! Akkor aztán, kin megnakd a szeme az embernek, azt veheti el megint.

Már akármilyen legyen is a dologban, — szól Mócsi Józsi — nagy szegyet út a dolog a fejembe. Nagy szegyet, ha mondod! Csak azt nem értem föl az én eszemmel, hogy minek akarja a plébános ur az én szegény nevekt lányomat a pokolra, minek eszabitja, esalogatja; ha ő meg az urak dolgában bolondot lát. De, hogy a magamszörű ember asszonyt eszében, ha három év alatt is, mint az urak okosan kifundáltak, azt meg ő tartja istentelen dolognak. Hiába! Mondom,

A kisbirtokosok újabb idők óta túlnyomórészt a nyugati faj tenyésztésére ternek át, a mit — eltekintve, hogy ezen faj a tudóbb veszeljenek itt jobban van kivéve, mint a hazai faj — csak dicsérni lehet, mert ezen állatokkal sokkal jobb árak érhetőek el, de még e tenyészanyagot is könnyebben lehet beszerezni, mint a magyar fajt s végül — legelőkhányában — e faj jobban bírja el az istalozást. Kisebb gazdáknál annyira előnyösebbnek találják a nyugati faj tenyésztését, hogy a legtöbb esetben inkább lemondanak a magyar fajra nézve adott kedvezményekről mintsem, hogy az előbbinek tenyészésével felhagyjanak.

A kötelező állatbiztosítás tervét szarvasmarhatenyésztők feltűnő közönyt, sőt igen sokan határozott ellenszenvvel fogadják.

A pécsi kamara területén azelőtt nagy jelentőséggel bírt juhtenyésztés egyre vesztéséről. A birkaús és a gypjuarak hanyatlása következtében a juhtenyésztés a legtöbb esetben határozott veszteséggel jár. A húshajnak Franciaországban különben kedvező árak mellett való értékesítésével sem érhető el haszon, mert azt felemészti a költéses szállítás és a bécsi közvetítés. Juhot csak néhány nagy és közép birtokos tenyész, kinek is a tenyésztes túlnyomólag a finom posztó gypju s ritkábban vagy alig a fésűs gypjujára irányul. A legutóbbi öt év vasutorgalmi adatai szerint a kamarai kerületben évekint átlag 10.000 drb. juh adott fel, mely juhok nagyobb része felhagyott juhászattokból valók voltak.

A lótenyésztés, bár már szép haladást tett, még sincs ott, a hol az adott viszonyokhoz lennie kellene. A nagyobb birtokokon a ménes tartás nagyon sokszor nem nem egyéb megszokott úri kedvtőlésnél, mely gazdaságilag nem jövedelmez vagy talán deficitelt is jár. A középirtokosok, kik ménest nem tartanak, hanem saját használatukra mintegy házilag nevelnek lovat, kevés kivétellel megelégszenek azzal, hogy az általuk használt kancák után, tekintet nélkül minőségükre, csikót neveljenek a közelben található mérlo után akár réa illik kancájukra akár nem. Így ritkán nevelnek oly lovat, mely már a jobb minőségűek közé tartozik, azonkívül a ménék változása következtében ezen lovakban sincs egyöntetűség. Hogy a kis-

birtokosok sen igen boldogulnak a lótenyésztes terén, annak okai a legelőhány, azután az, hogy a lovakat igen korán veszik használatba, végül és főleg az, hogy a földmives minden jó kanca-lovát 3—4 éves korában a katonaságnak vagy a kereskedőknek adja el csak attól nevel csikót, melyet ezek nem vesznek meg. Hogy a kisbirtokosok által mégis neveltek jobb, katonai remondánkat bevaló csikót, az csak az alaplovak jószágának köszönhető, melyek azonban jobb kancák után még sokkal jobb eredményt tudnának felmutatni.

Nagy baja a mi lótenyésztesünknek a legelőhány. Csak egyes községek vannak ma már abban a szerencsés helyzetben, hogy legelővel bővelkednek és így ménest tarthatnának; a legtöbb község legelője kicsi, növekedéskálait az év nagyobb részét istállókban töltik, mely körülmény lovakunkra nézve határozottan káros. Sajnálandó, hogy csikótelepek letésete céljából semmi mozgalom sem indul meg.

A sertésenyésztés a nagyobb birtokokon rendszeresen és jó tenyészanyaggal üzetik, többnyire magyarfajú mangalicá-sertésekkel. A tenyésztes néhány év óta jól fizet, mert a hizlakok részéről az előfordult veszteségek dacára is élénk a kereslet. A hizott sertésekkel való kereskedés a legtöbb hizlalóra nézve veszteséggel jár. A sovány sertéseket igen drágán vettek s a hizott anyagból óriási készletek voltak itt az év nagy részében pangó kivitelt mellett. Nagy szerencse, hogy az ősz elején a kivitt Németországba megnyílt, különben soha helyre nem potóholható veszteségeket szenvedtek volna hizlalaik. Az árak csak az év vége felé javultak.

Nagyon tartunk attól, hogy az 1894. év sem lesz kedvezőbb, mert azon körülmény is, hogy Románia az új keresek, és vámelegyémény folytán sertésait a régi 3 frtos vám helyett majd 1 frt 50 kr. vám mellett hozhatja be hozzánk. — nagyon is megnehezíti a versenyt oly anyaggal, melyet a hizlakok drága áron voltak kénytelenek beszerezni.

Állatkereskedelmünk egyáltalán nagyon sokban mögötte maradt az 1892-ik évinek. A szarvasmarhakitvelben nagyobb csökkenést tapasztalunk, mely körülményt talán annak lehet tulajdonítani, hogy a külföld ez évben nagy szűkében volt a takarmánynak.

Az állategészségügy az elmúlt év fo-

lyamán általában kielégíthetőnek volt mondható. Az egész évben csak a lépfene szörványosan s valamivel erősebben a sertésorbán uralkodott.

Tolnamegyében a törvényhatósági bizottság elhatározásából a sertsorbanc elleni védőoltások kísérletképpen a vármegye több községében alkalmaztattak s a hatósági állatorvosok jelentése szerint nagy mennyiségben, így például a simontornyai járás hét községében 2250 darab oltatot tettek be, miből minden valósíntéggel szerint következtethető, hogy a lakosság ezen oltási kísérletek előnyös eredményével a legszeleesebb körben megismerkedvén, meg fog barátkozni ezen megelőző gyógymód alkalmazásával s így a sertsorbállományban ezen állati kór következtében előállani szokott nagymérvű károsodás bizonyára csökkenni fog.

HIRROVATUNK.

Pécs, június 9.

— **Az egyetem új rektora.** Az egyetem rektorválasztó bizottsága tegnap ült össze az 1894—95. évre megválasztandó rektor személye fölött dönteni. A szavazás titkos volt s érdekes annyiban, a mennyiben a szavazt Mihálkovicz volt dékánra, 7 Fodorra és 7 Ajtayra esett. A szűkebb választáson azután 8 szavazattal Fodor József dr. lón megválasztva Ajtay 7 szavazata ellen. E választás annyiban érdekel bennünket is a mennyiben Fodor varosunk szülötte és az emlékeztetés typhus epidemia alatt miniszteri kiküldött volt. Az új rektor sógora Lukács Adolf dr. pécsi kir. táblai bírónak és Antal Gyula dr. egyetemi tanárnak, Fodor Pál dardai ügyvédnek pedig testvératyja.

— **Koronázási ünnepély a pécsi közp. leányiskolában.** Városi tanítészünk a hazafias érzelmek ápolása céljából minden kinálkozó alkalmat megragadnak. Így ma, a koronázás évfordulóján a polgári leányiskolában is lélekemelő ünnepély folyt le. Az ünnepiesen öltözött növendéksereg mindenekelőtt istentiszteletra ment, hogy hálaímirját lerója. Az intézetben levőly ünnepély egyik kimagasló része volt *Reberics Imre* igazgató lendületes, hazafias beszéde, melylyel a koronázás fontosságát, de különösen az 1867. évi koronázás jelentőségét esetel. Jól eső örömmel ol-

hogy ez szegret ütött a fejembe. Hm, nem is volna rossz. Hm! Na majd meglásl!

De tovább nem merte folytatni. Még jókor vette észre Zsuzsika néne sárkányábrázatát. Hallani talán még nem hallotta Mózsai uram emlékdését, de ugylátszik, hogy gyanította. Ezért tehát nagyon is tanácsosnak látszott fordítani egyet a köpönyegen.

Zsuzsika nénevél egy időben ért meg kedves öcsesze, Petös Máté uram is. O azonban az idő alatt, míg a többi istenfő nép a templomban hallgatta Szenti Dóme plébános ur predikációját, a Salamon sógornál pityázást és erősen be is kapaszkodott nála. — Ott hallotta meg a többiek-től, hogy az urak megunták légyen az úri házasságot, és valami pógári fajtát akarnak kieszelni! Nem is köll pap hozzá! Az ember elmegy még nem tudom kihez; vagy a jegyző-vagy a szolgabíróhoz a leányzóval! Ott azután egy lapon egymás mellé beírják a feleket két tanuval együtt és ez azután három esztendőre érvényes. Akkor a kinek köll az asszony még egy három évre, az újra beírta magát; a kinek nem köll, az azt mondja: Zsuzsikám, szerelmem, galambom, föl is ut, le is ut, áldjon meg az isten!

— No te sógor, no ne beszélj boldondot!

— Mit, hát te még ezt az utak öröganiját a három éven túl is megtartod! Te Józsi, elment az eszed. Nincs elég helös lány a faluban! Házse, ha fiatal is még, én csak inkább harapok a zöd ómbába, mint a rohadhata. Ha Sárát el is veszem a tavaszra, három éven túl meg nem tartom olyan nines, abból is csak olyan vés nyelven kötő lesz, mint a nénémből lá.

— De elveszed ám a tüzes... majd rosszat mondok! Még az uramat is elakorod bolondítani! Majd adok én neked a Kallóban házat, szőlőt, esakhogy a hátdomb virágzik ki az indája! Elhord magad te bitang, mert itt a falu esufjára tépem meg az üstököd.

— Hm, no, furesa! Nagy szegret üt a fejembe a dolog! Azt is predikálta, hogy kedden bemenjünk a szekvárosba szavazni. Hogy meg ne szavazzok, mert az a világ romlásra volna. Hm, furesa! De Sárát azért akamá szeretőnek — pógári házasság nélkül. Hm, furesa. No-no!

— Hát te mit motyogsz itt magadban. Talán neked is a pógári házasság köne, mi? Na majd ottlon megeskettek én tégedet jegyző, bíró, pap nélkül; de

ugy, hogy az emléké három éven túl is emleged! Haza menj tiszten, mert...

— Szerencsés jó napot kívánok kedves tisztelőm úr! Hogy mint áll dolga a jó esztendőben? Oly kellemes színben van az ábrázata, hogyha fiatal volnék, még egyszer szerelmes tudnék lenni.

— No-no, Mózsiné, — feddí a tisztelőt ur — ne fossink ördögöt a falra. Ugyis rossz időköt élünk.

— Jaj, kedves tisztelőm ur, engem is ugy bánt ez a boldonság. De ugye nem enged meg, hogy itt minálunk is szokásba vegyek.

— Már én majd csak rajta leszek, de kelmeteknek se szabad én a sutba ülni! Kedden biztosan beküldjém én a Mózsit a szekvárosba szavazni.

— Természetes, hogy be fog menni, még csak az hibáznék, hogy a község első virilistája nem meg szavazni. Csak a tisztelőm úr is rajta legyen és rájga a szábjga annak a sok boldond embernek, hogy eszükön legyenek.

— Majd beszéljék én még velük, nyugodt álma lehet miattá, Mózsiné asszonyom! De igaz, valamit meg is akarok kelmeddel beszélni. A Sára, tudja a nevelt lányuk, átkívánkozik közzám gazdasszony-nak. En ugyan nem akarom, a világ nyelve

vastuk le a növendékek arcáról, hogy a szivből jött lelkesítő szótát jó talajra talált, honnét megokosorodva hozza majd meg nemes gyümölcsét. Közben-közben Kovács Vilma és Feldl Felicitás IV. oszt. növendékek igaz lelkesedéssel és hazafias érzéssel szavalták el a kiszemelt költeményeket. Meg kell még emlékeznünk a növendékek énekjáról, mely Hoffer Károly énektárai vezetése alatt megható szépséggel énekelte az énekszókat.

— **A Deak-utca torkolatának kiszélesítése.** Aból az alkalomból, hogy a pályaudvar kiegészítése a megvalósulás stádiumába lépett, időszerűnek találjuk ramutálni és egyuttal a mérnöki hivatal figyelmét felhívni arra az abszurd helyzetre, hogy a város egyik közlekedési központján a közlekedés a szó szoros értelmében mesterségesen el van zavarva. Értjük a Jókai térről a szigeti országútra vezető Deak-utcat, melynek a Jókai-terre nyúló torkolatán egy az utca közepére erősített faacélpól a közlekedést lehetetlenné teszi. Már maga ez a körülmény, hogy a torkolatnál disztelenül kiszélesítő Weidinger-féle ház serti a jó izlést, élve volna arra, hogy az említett ház egy része onnet eltávolíttassék. Csak néhány évvel ezelőtt kapcsolak össze átörtes segélyével a Deak utcat az országúttal, hogy az indóházról a város központjába egy új közlekedési vonalat nyissanak. Már most kérdjük, mire volna volt ez az átörtes, ha az utca másik végén a közlekedést mesterségesen elzárják. Vagy tan rendszeresen akarják nálunk azt a szokást, hogy a megkezdett munkát csak teleben végzik el? Ugy tudjuk, hogy a mérnöki hivatal egy alkalommal már tervet is készített az el hanyorlására, sőt az alkudozásokat a hazulajdonossal is megkezdették, de az eredményt a mai napig sűrű homály fedti. Eredmetlen felhívjuk tehát az illetékes fórumok figyelmét erre a mulasztásra — es reméljük, hogy föl-szozalásunk nem fog eredmény nélkül maradni, annál kevésbé, mert első sorban is a város érdeke, hogy a közlekedést áldozatok árán is megkönnyítse, nem pedig hogy annak fejlődését faacélpókkal megakadályozza.

— **A pécsi pályaudvar kibővítése ügyében** a közigazgatási bizottság megkezdett, hogy a közigazgatási bejárson, mely holnapután, hétfőn délelőtt kilenc órakor kezdődik, részt vegyen. Miután a rende-

let ideje f. hó 6-án delután érkezett, az 1876 évi VI-k törvényeik 17. §-a szerint pedig a közigazgatási bizottság rendkívüli ülése csakis a tagoknak 4 nappal előbb kibocsátott meghívók mellett hivatko össze erre pedig már elégséges idő rendelkezésre nem áll; továbbá, miután a több ideig távol maradtó főispán ur ó Meltsogasa helyet — alulirotnak, mint a közigazgatási bizottság helyettes elnökének a hivatkozott törvény 10. §-a szerint joga van, halasztást nem tűrő esetben a kellő intézkedéseket megtenni; ennel fogva a közigazgatási bizottságnak a kereskedelemügyi miniszterium ügykörét érintő határozatáról 1876. évi 1528. eln. számú rendelet III. fejezetének 14-ik pontja alapján a f. é. június hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor — a városi közgyűlési teremben kezdődő közigazgatási bejárasi eljárás alkalmával a közigazgatási bizottság képviselőit: *Kovácsy* Kálmán kir. főmérnök és *Bolgar* Kálmán közigazgatási bizottsági tag urak küldettek ki a bizottság helyettes elnöke által. E hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy Aidinger János kir. tanácsos polgármester ma reggel érkezett haza Bpestről, míg a tervekbe nem volt alkalma betekintni, miután a miniszteri kiküldött azokat magával vitte a Kaproncra, hová városunkat megelőzve ment.

— **Pécsi deakok Pozsonyban.** A pécsi, aradi, szegedi és kolozsvári tankerületek ez év szeptember végén Pozsonyban kerületi tornaversenyt tartanak, melyre a pécsi állami reáliskola sok tanulója Pozsonyba randul. A kirándulás költségei legfeljebb 20 frtra fognak rugni fejünkint.

— **Új vágóhíd Pécsen.** A nemrég elhunyt városi főmérnök, *Munchardt* Géza egyik legsikerültebb és legszebb munkája azon terv, mely szerint a siklósi-külváros határára az új városi vágóhíd fog építtetni. Annak idején a pécsi hentesek és husvárgók emeltek óvást a kényszerelvadás ellen, melylyel minden állatot a vágóhídon kell majd levágni, mire *Wachsman* Leó kerületi állami állatorvos nyert megbízást, készítse el a vágóhídat illetőleg *szakvéleményét*, el, melyet *Wachsman* immár befejezett és a város tanácsához fog benyújtani. Minthogy a vágóhídra a költség már meg van szavazva, a közgyűlésnek csak a tervet és költségvetést kell elfogadnia, hogy az építkezés megkezdhető legyen.

mel ellene szavaznak a polgári házasságnak. Ketteen írják a szavazatokat. Az egyik az igent, a másik a nemet. Még a léleketet is visszafojtik a teremben. A karzat is tömve előkelő urhölgyekkel, kiket a kivánságig hozott ide. Csakhogy ők nagybőröszt mellett vannak a szent ügynök. Hátha még igaz volna a három év és nem mese. . . . .

— **Mozsi József!** — olvassa a jegyző. — En már csak megszavazom a pü-gári házasságot!

Falrengött kacaj harsog fel a szavazás és különös módja miatt. Minden szem Mozsit keresi, hol van? melyik az?

— Ott áll ni, az a subás, darutollas. . . . . Épen Szentý Dóme tisztelendő ur előtt.

— Hat kend, szólítja meg őt mélatlantankodva a plébános ur, mert szavazott rá!

— Csupán azon okért, hogy három év múlva a lelkeim Zuzsukámát világnak eresztthessen, ha tetszik, a tiszteletes ur meg is fogadtatja gazdasáagsnyának. A Lóránt meg elveztem magam. Nem ké nekem se zód óma, se rohadó óma, mikor érett ómat is ehetem!

Beleg, 1894. június 2-án.

Szarvas Imre.

— **Tanítói gyűlés.** A szigetvári r. k. tanítói kör f. hó 7-én tartotta rendes évi értekezletét Bánfán. Az értekezlet változatos tárgysorozatóból kiemeltük a következőket: a) Gyakorlati tanítás; tárgya: „A gyümölcsfák nevelése és tenyésztése.” tartotta *Striskovich* József bánfai tanító. A kitűnő előadás után megtekintették a köri tanítók *Striskovics*nak valóban miniszterülleg berendezett faiskoláját; b) elnöki megnyitó beszéd; tartotta *Erdélyi* János lakócsi esperes, egyházkerületi tanfelügyelő; c) Szieszes Kálmán bogdásai tanító értekezése a ft. egyházmegyei hatóság által kitűzött pályakérdésről, címe: — „Miók vezérelek tartandó szem előtt a részletes tanterv készítésével?” Ft. German Ányos sumonyi plébános egy drb. 20 frkos aranyat ajánlott föl a beérkezett dolgozatok legjobbjának jutalmazására. Egy mennyiségűtanitói kérdérről szabad előadást tartott *Bodonyi* Nándor b.-söllyei tanító. Az indítványok közül kiemelték *Bodonyi* Nándor b.-söllyei tanító, mely szerint a tanítói kör kérje meg a ft. egyházmegyei hatóságot, hogy a szokásos neveléstani tételekkel kapcsolatban ne mindig gazdaságtani kérdések tűzessenek ki, hanem más is, pl. az egészségtanból.

— **Tanítói nyugdíjgy.** Tegnap megjelent a város kiküldöttje *Schneider* István főügyelő-igazgató a pécsi ízr. iskolában, hogy a 29751. sz. miniszteri rendelet értelmében a helybeli ízr. tanítókkal nyugdíjnyelveket illetőleg jegyzőkönyvet vegyen föl. A megjelent tanítók okmányaikat, melyekben alkalmazásuk és fizetésük föl van tüntetve, mutatták be. *Schneider* ismertette a miniszteri rendelet intencióit a nyugdíjban nem számítható lakbértárbány címűn levő fizetési levonást a férfitanítóknál 100 frt, a nőtanítóknál 60 frtra javasolta megállapítani, mely előterjesztéshez a jelenlevő tanítók hozzájárultak.

— **Baranyamegye lótenyésztése.** Baranyamegye loállományának minősége az utóbbi években igen megjavult, hogy a baranyai lovak mindinkább jó hűrnévre tesznek szert. Megyénk lótenyésztésének emelése céljából, a fokozatos fejlődést előmozdítandó, *Wachsman* Leo kerületi állatorvos érdekes kímutatást készített el Baranyamegye lótenyésztését illetőleg, mely hivatva van nemcsak hazánk, de a külföldön is loállományukat megismertetni.

— **2 drb. arany jutalom.** A pécsi fő-reáliskolába járt azon volt tanulók névéne, kik 1892. évi augusztus hó 20-án iskolatársi találkozára Pécsen összejöttek, *Kónaly* Kálmán dr megyei aranyaski jegyző-tegnap *Dischka* Gyozó intézeti igazgatónak 2 drb. aranyat adott át, mint általuk az összejövetel alkalmából összegyűjtött összeg kamatját, hogy azon idegen nyelvű két tanulónak adassék jutalmul, kik a magyar nyelv elsajátításában a legszebb haladást tettek. *Dischka* — tekintve a szép celt — örömmel vette át a 2 drb. aranyat s megígérte, hogy a gyűjtők intenciójához híven fogja kiadni a jutalmat.

— **A pécsi jótékony nőegylet** holnap kertimultságára iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik. A nőegylet választmányi hölgyei sürögnek, forognak, járnak, kelnek, hogy a gyermekkereti helyiségben megtartandó ünnepély minél finyvesebben sikerüljön, hogy az előreláthatólag olgázonlő költségnek kellemes szórakozást nyújtson. A „Pécsi Újság”-ban az amerikai lelvöltség miatt kifejezésre jutott aggodalom arra indította a nőegylet előrelátó választmányát, hogy az amerikai lelvöltség tervét eljtsse, ehelyett pedig a szintén közkedveltségnek örvendő tombolt rendező, melyhez már is értesek és szép nyerevény-tárgyak érkeztek a nőegyletbe. Első sorban is a nőegylet elnökője, *Pallavicin*

rossz, hátha megszólnák! Kegyelmednek csak azért említem föl, hátha terühkre volna már a lány. Mert az efele lány esintalan és a pástóra szavára talán mégis inkább hallgat, mint kelmedre.

— Még ma átkuldom kedves tisztelendő úr! Már nekem is járt az eszembe, mert a lány nagyon kívánta; de uram mindig szótólódott, hallani sem akart felőle. Hanem majd beszélök még vele.

— Az urstennek ajánlom, kedves tisztelendő ur!

— Aldja meg az isten, Mozsinié.

A gyűlésterem zsufolóság megelt. Urak és paraszotk, kiknek csak szavuk van a tekintetes vármegyén, mind eljöttek szavazni. Zsougás-bongás mindenütt. Vitatnak, tárgyalnak. Ki ellene, ki mellette. Egyszer esond lesz. Belép a főispán és elfoglalja helyét. A mult közgyűlésről beszámolnak, és kitűzik a napi sorrendet.

Papok, ügyvédek, képviselők állnak fel. A mit az egyik elmond szépen és felmagasztal, azt a másik kiveti, ósárolja. Csak nem tudnak meggezeyzni. Szavazásra kerül a sor. Mint halottas kriptában, oly néma esend a teremben. A jegyző olvassa a neveket. Igennel mellette, nem-

Majláth Etelka grófnő küldött 10 nyere-ménytárgyat, *Zsolnay* Vilmos gyáros 20 tárgyat, *Szautter* Gusztáv alelnöknek igen szép tárgyakat, *Reinfeld* Imre hasonlóképp, úgy, hogy már eddig is 70 nyere-ménytárgy áll rendelkezésre. A katonazenekar helyett, melynek vonós zenészei már előbb más helyre vállaltak kötelezettséget, a cigányzenekart szerződötté a nöégylet, nehogy a trombitás zenekar zaja fölfájást okozzon a közönségnek. Ki jól akar mutatni, és mulatva akar jótékonyágot gyakorolni, föl fogja keresni a nöégylet holnapi mulatságát, melyet tekintet nélkül az idő viszontagságaira meg fognak holnap tartani.

— **Házfölvatás — Harkányban.** A mi hirneves, gyógyhatásában eddig meg föl nem mult harkányi kenőfőrnök mostani bérleje, *ösv. Blumel* Ferencné a bérletet továbbra is megtartani nem hajlandó, de mert Harkánytól megvalni nem tud, hát úgy segített a bajon, hogy megépíttetett egy díszes lakóházat a fürdőhelyiségek közvetlen közelében, mely a mellett, hogy a ház asszonyának kényelmes, szép lakást nyújt, igen fontos a fürdőt látogatókra is, mert van benne egy nagyobb és sok kisebb szepelen berendezett lakás, illetve szobák, melyek a kényelmet szerető fürdővendégeknek jó szolgálatokat teljesíteni lesznek hivata. Harkányban most a legcsinosabb, legszebb épületes ha eláruljuk, hogy a mi Schlauchnek mesteri keze oda is elnyúlt, nem kell külön mondanunk, hogy a kényelmes berendezésen kívül a külsejét is a pártalanul jó ízes jellemzi. Az össel ünnepélyesen történt meg az alapok elhelyezése, most e hónap 7-én pedig a házfelvátás aktusát tartották meg, nagy ünnepséggel, melyre a vidékről úgy, mint Pécsről is sokan voltak hivatalosak. Már a délelőtti órákban seregesszöl jöttek a vendégek s a ritka jó kedélyű háziasszony részéről a legmagyarabb, igazi vendégszeretettel lettek fogadva. Ott voltak az asszonyok közül: *ösv. Pöltz*né, *ösv. Psik* Sandorné, *Darasz* Ödönné, *Schreyer* Jánosné, *Petrás* Józsefné; leányok: *Dely* Mariska, *Hamulyák* nővérek, *Petrás* nővérek, *Psik* Mariska s az urak közül: *Lösch* János a sik ösi urodalom főügyelője, *Darasz* Ödön ügyvéd, *Tarnocz* és *Schreyer* János siklosról, *Heller* József fürdőorvos, *Illenberger* Vilmos főkerész, továbbá a pécseitek, kiknek jó része az építkezési munkálatokban vett részt: *Bedő* Imre, *Buday* Béla, *Hillebrand* Ferenc, *Kindl* Ferenc, *Reitzner* Gyula, *Schlauch* Imre, *Scholz* Antal, *Szigrist* Lajos, *Stacsek* építési művezető és *Weidinger* Jenő. A lukullusi ebédhez, amint hozzáfogtak, az öreg *Bedő* bácsi előhozakodott a cigányokkal s rendezette a *Wekerle* nótát s lett belőle nyanoman olyan hatalmas *Wekerle*-tüntetés, hogy azt még itt Pécsen is megirigyelhetők volna. Vig nóta és pohar-ház, meg a fiatalok faradhatlan táncá közben késő estig maradt együtt a kedélyes társaság, hogy aztan egy kellemesen előtöltött nap emlékével ki-ki otthonába visszatérjen. Vissza is tértek volna mindannyan hűségese, ha ugyan két pécsi kocsisnak a feje, a harkányi jó élettől el nem kábul vala s így a társaságnak egy kis része a reggeltől nyenyelten bevárni, mert egy csepp kedvet sem ezeket arra, hogy a kocsis urak jóvóltából esetleg egy utolsó árokan kelljen a, ha még oly kellemes és meleg nyári éjszák is, átvirrasztaniok.

— **Alatetegségügy.** Tolnamegye Győre községben a sertések között az *orbáncz* járványserüleg föllépett. — *Tolnamegye* völgyrészi járásában, *Diosberény* községben, nemkülönben *Varsányon* az ivarszerű hályagos kiütés a szarvasmarha állományban föllépett. — *Maiss* községben, *Baranyamegyében* a lóállományban a lépene föl-

lépene konstatáltatott. — *Somogy megyében Török-Koppány* községben a sertés-orbáncz járványserüleg föllépett. — *Baranyamegye* alsójárja *Szilgy* László az *Aranyos* községben uralgott sertesorbáncz járványát a ker. állami állatorvos véleményezésére megszüntetnie nyilatkoztatta; hasonlóképp megszünt Nagy-Budmér községben a szarvasmarha állományban uralgott ivarszerű hályagos kiütés.

— **A főreáliskola kiépítésének tervei** elkészültek és pedig a nyugoti oldalra való terjeszkedés vége alapul. Az utolsó napokban a keleti szomszédos ház is följárlított a városnak megvételre és a mérnöki hivatal utasított, hogy a tervet egyelőre ki a keleti terjeszkedés figyelembe vételére is. Az eddigi terv igen esinos és remélünk engedli, hogy a kiépítéssel a főreáliskola hosszú ideig képes lesz a tanulók fölvételre tekintetben támasztható igények teljes kielégítésére.

— **Tanulmány-kiindulás.** A selmeci erdészeti akadémia hallgatóinak egy része és a keszthelyi gazdászati iskola harmadéves növendékeit e hó 11-én tanulmányi kiindulást rendeznek Albrecht főherceg belyei uradalmára. Mindkét intézet hallgatói tanáraik kíséretében vesznek részt az excurzióra. A selmeci akadémikusok a keszthelyi erdőt tekintik meg, a keszthely pedig az uradalomnak mintaszéri gazdasági berendezését fogják tanulmány tárgyává tenni. A belyei kiindulás mintegy két hetet vesz igénybe. A keszthelyi prérik *Bally* Feről a pécsi püspök tulajdonát képező mohácsi szigetre rándulnak és onnan ismét visszatérnek Keszthelyre. Mindkét uradalom intézői a lesvizyesebb fogadtatást helyezték kilátásba és azon lesznek, hogy a növendékek minél több gyakorlati ismerettel gazdagodva térhessenek vissza a tanulmányi kiindulásról.

Színház, irodalom, művészet.

*. **„A londoni arszjánok”,** egy ötfelvonásos angol vígjáték bemutatója volt tegnapi, bántóan őrös ház előtt. Egyes alakok megteremtésében a szerző biamulatos jellemző erőt áru el. Mesterleg van megalkotva *Spankerné* szerepe, melyet *Kalmár* Piroksa játszott. *Spankerné* prototypusa a *kardos menyecskék*, ki azonban pipogya férjért (*Dezséri* Gyula) szive melyből szereti. *Kalmár* Piroksa művészi tökéletességgel adta ezt az életerőtől, kedélytől és szellemtel duzzadó, enni való kis menyecskét. Aklatításban nem tudjuk: az erő volt-e több, vagy a báj, de az bizonyos, hogy elragadó volt. — Bevégzett egész *Medlle* szerepe is, a mindentől per és sollárium után szaglászó, orrát mindenbe beleütő fogadtalan prókatoré, amely alakok — hála istennek — a magyar társadalomban alig fordulnak elő. *Polgár* *Medlle*-je kitűnő alakítás. Ep így kitűnő volt *Dezséri* Gyula (*Spankerné*), *Follinsz*, ki Courtlyt, e lóha piperkédés adta, ki 60 éve dacára a fiatal adja és egy fiatal leányt, *Maryt* (*Polgárné*) akarja elvenni, ki azonban szerelmes lesz *Károlyba*, *Courtly* fiába (*László* Gyula) és azó is lesz. Ez a két szerep alig tett valami hatást, amit hajlandók vagyunk részben a helytelenül alkalmazott rövidítések tulajdonítani, másrészt azonban tagadhatatlan, hogy *Polgárné* nem elég erős még *Mary* nehéz és pendiküvili jellemző erőt kívánó szerepén, mi aztán nem engedte érvényesülni *Lászlót* sem, ki lábtöréséből fölgyógyulva, ez uttal lejt föl nálunk először és akinek házasa hájól termete is gátul szolgál ez alakoskodó szerepben. *Pompásan* adta *Balta* *Kálmán* *Dazle* *Richardot*, az elszánt proletárt, kit az őrös zseb és nyomor arra kényszerít, hogy vendégül foja föl magát egész ismeretlen embereknel, mindenhol

föltalálva és nélkülözhetlenné téve magát. Meg kell még emlékeznünk *Kükemezy* *Gizelláról*, ki *Pert* szerepében ügyes és jól fölragott nyelvi kis szobacsa volt. Ezzel beszámoltunk a föbb szerepekről. Az előadás elég jó volt és meglehetősen élvezetet nyújtott. Telt házat is megérdemelt volna. Talán ha megismétlik. Cs—a.

*. **II. Lajos magyar király halála és a mohácsi vész.** E címen könyvet ad ki *Seregely* László, mit — mint hozzászóló küldött felhívásában írja — azon körülme, hogy a közönség a különböző történetek után indulva, többfeleképp velekedik, úgy magáról II. Lajosról, mint a mohácsi vészről és a király haláláról is, arra indított, hogy éveken át keresse, gyűjtse az erre vonatkozó adatokat, majd összehasonlítja a történetiroknak e tárgyat illető különböző, gyakran eltérő nézeteit, ezeket kiegyeltesse. A több éven át folytatott kutatások és tanulmányai eredményét a nagy közönség használatára szánta, folytonos tekintettel azonban a történetudomány követelményeire. Művében főképen magával II. Lajos egyéniséggel, valamint a mohácsi vész előzményeivel foglalkozik kimerítően. Szóval uralkodása legfontosabb, legelhatározóbb körülményeit nyújtja az olvasónak. Legrésztelésebben a mohácsi csatát adja, történet-és harcászati-kritikai alapon. Végül az adatok kapcsán kimutatja, hogy miként fogadható el a király halála. Függekleben adja a mohácsi vész emlékére aug. 20-én rendezni szokott ünnepély történetét és mellettekial csatolja a csata tervrajzát, a Csele patak jelenlegi helyrajzát és a mohácsi emlék-kápolna rajzát, saját fölveteli után. A mű, melynek tisztja jóvedelmét a mohácsi csatában elesettek emlékére emelendő szoboralaphoz adja, ára 1 fr 50 kr. és legkésőbb október végén fog megjelenni. — A megrendeléseket (az előfizetéseit) persz még nem küldendő) még nevére *Mohácsra* címzve legedzsertében levelezőlapon f. évi augusztus 1-ig kell megküldeni. Az előfizetési penzek beküldésének idejét külön fogja tudatni, minthogy tanulmányait csak azon esetben adhatja ki, ha azt a megrendelők száma biztosítja.

TÁVIRATAINK.

Befejezés előtt.

Budapest, június 9. (A „Pécsi Újság” saját tudósítójának távirata.) A „Bud. Corr.” jelenti: Ó Felsége ma délelőtt egyetlen államférfiut sem fogadott. A szabadelvűpártnak ma délelőtt fel 10 órákor rendkívül látogatott értekezlet volt, a melynek főlegnyása a legmesszebb menő skrupulusokat is alkalmat cioslatni, melyek arra nézve merültek föl, mintha a 8 nappal ezelőt a miniszterválságra vonatkozó párthatározat könnyen félreértésekre és félremagyarázásokra szolgáltatna okot.

A szabadelvű-párt értekezlete.

Budapest, június 9. (Eredeti távirat.) *Wekerle* a szabadelvű-párt tegnapi összejövetelénél azon reményekkel adott kifejezést, hogy a *válság még ma a szabadelvűpárt óhajai nagyobb részének megfelelőleg fog megéledni.* A szabadelvű-párt mai értekezletén a június 2-án hozott határozat, mely sok tekintetben félremagyarázásra adott alkalmat, a mennyiben azt magyarázták abból ki, hogy a

párt nem fogad el más vezetést, mint a mostanit, meg fogják változtatni. Az értekezlet után Wekerle a királynál jelentkezik és akkor a király végleges elhatározása a volt és leendő miniszterelnököt illetőleg közüldömre fog hozatni.

A „Freundenblatt“ kóhohnak jelent ki több lapnak azon híresztelését, mintha Kálnoky gróf külügyminiszter oda nyilatkozott volna, hogy állásában való megmaradását Szilágyinak a magyar kabinetben való megmaradásától tette volna függővé.

Az értekezlet lefolyása.

Budapest, jun. 9. (A „Pécsi Újság“ tudósítójának távirata.) Az országgyűlési szabadelvűpárt ma déli fél 12 órakor rendkívüli értekezletet tartott, melyen a párt Budapesten levő összes tagjai, valamint a kormány tagjai vettek részt. Az értekezlet megnyitása után

Podmaniczky Frigyes báró elnök emelt szót, következő szavakat intőzvé az értekezlethez: Tisztelt értekezlet! (Halljuk! halljuk!) A mai napra egybevitott értekezlet alkalmából Darányi Ignác elvtársunk kér szót. (Halljuk halljuk!) Darányi Ignác a szabadelvűpárt alelnöke következőket mondotta: Meglepetéssel tapasztaltam, hogy nemcsak a hazai, hanem még a külföldi lapokban is azon határozati javaslat, melyet a f. évi június 2-án tartott pártértekezleten terjesztettem elő, s melyet a t. pártértekezlet egyhangulag tett magáévá félre lett érve s abba elő célt magyaríztattott bele, mely attól idegen s a mely e párttól is mindenkor távol állott. (Igaz! Ugy van!) Mi nem tettünk egyebet, mint elveink sértetlen föntartásának hangsúlyozása mellett a lépő kormány iránt elismerésünknek, változatlan bizalmunknak és ragaszkodásunknak adtuk kifejezést. (Igaz, ugy van.) A lépő miniszterelnök urat és társait a párt további vezetésére ezen nehéz napokban is fölkértük. (Igaz, ugy van!) Egy még meg nem alakult kormány irányában helyzetünket és viszonyainkat nem jelölhetjük meg; az azonban kijelentettük, hogy elveink győzelmét minden viszonyok között előmozdítjuk s ennek más értelem nem tulajdonítható, minthogy a programunknak megfelelő elvek megvalósítását mindig támogatjuk, politikai bizalmunkat pedig attól tesszük függővé, hogy a mi pártunkból alakított kormánytól programunknak végrehajtását bízton várhatjuk-e? (Helyeslés.) Távoll állott tehát tőlünk az, hogy mi a legmagasabb koronát, illetőleg az őt megillető alkotmány szerinti jogát a kormányalakításra való megbízás tekintetében bármely irányban is érteni kívántuk volna. (Élénk helyeslés.) Ezt nem tettük és nem is tehetjük, mert nincs seuki közöttünk, ki a korona ezen elvitatlan joga előtt

meg ne hajolna. (Igaz! Ugy van!) s ki az alkotmányunkkal meg nem egyező író eszközökhöz járulni akart volna. (Igaz! Ugy van!) Sőt a ki kész ne lenne bármikor a korona jogainak és tekintélyének védelmére kelni. (Élénk helyeslés.) Ez volt azon kijelentés, melyet megtenni s ez által e párt határozatának igaz értelmét helyreállítani hazafias kötelességemnek tartottam. (Élénk helyeslés.) Kérem a tisztelt értekezletet, méltóságos határozatilag kimondani, hogy ezen nyilatkozatomat helybenhagyó tudomásul veszi. (Hosszantartó élénk helyeslés.)

Podmaniczky Frigyes báró elnök emelt erre szót: Tisztelt pártértekezlet! En úgy vélem, miszerint kimondhatom azt az elnökség részéről, hogy a szabadelvűpárt értekezlete egyhangulag helyeslőleg tudomásul veszi Darányi Ignác elvtársunk imént tett nyilatkozatát és azt határozata által úgy a hogy van teljesen magáévá teszi. (Általános helyeslés) Egyszerűsöd úgy vélem, az elnökségnek kötelességévé van téve, hogy a pártnak ezen határozata, — úgy a beföldi, mint a külföldi lapokban is szóról szóra közzé tétessék, (Élénk helyeslés), hogy az elnök kihasznál mindenféle eszközök ez által ellensúlyoztassanak és megsemmisíttessenek. (Zajos helyeslés.) Méltóztassanak ennél fogva helyeslőleg tudomásul venni azt, hogy az elnök gondoskodni fog arról, hogy ezen határozata a pártnak, valamint a beföldi, ugy a külföldi lapokban közzététessék. (Élénk helyeslés és éljenzés.) A mai értekezletnek több tárgya nem lévén, köszönöm szíves megjelenésüket s ezzel az értekezletet bezárom.

Wekerle a királynál.

Budapest, június 9. (Éred távirat.) Wekerle Sándor miniszterelnök egy negyed 2 órakor a királyhoz ment audienciára, hol háromnegyed óra hosszat időzött. Döntés még sem történt, de még a mai nap folyamán várható. Kilátás van rá, hogy a válság kedvező megoldást nyer.

Hivatalos árfolyamok jegyzései a budapesti áru- és értéktőzsdén.

(A pécsi Újság értekezlet távirata.)

	Pénzb. art. o. e.
9. Magyar nyeregyenőrsorsjegyek kölcsön	149.50
10. Tiszrabb. ez. szegedi sorjegykölcson	142.25
11. Osztrák járadék papírban	98.20
12. Osztrák járadék arányban	98.25
13. Osztrák járadék arányban	120.50
14. Osztrák koronajáradék 4 ^o o.	—
15. 1860. évi osztrák államsorsjegyek	147. —
16. Osztrák-magyar bankrészevény	995
17. Magyar hitelbankrészevény	435.75
18. Osztrák hitelbankrészevény	351.20
19. Osztrák hitelintézet részvény	341.25
19. Osztr. magy. államsorj. részvény	341.25
20. 20 frankos arany (Napoleonford)	991
21. Német birodalmi márka	61.25
22. Londoni vísta	125.15
23. Párisi vísta	49.70
24. 20 frankos arany	124.25

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

LENKEI LAJOS.

Nyomatott a „Pécsi Újság“ nyomdájában.

Nyerselyem Bustruhákra alkalmas kelméket öltönynek 9 ft 50 krért és jobb fajta-jukat is, valamint fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 kr-ig 11 ft 63 kraj szim, kockázott, esikózt, mintázott és damaszt stb. minőségben (mintegy 240 fajtaban és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít postabér és vámentesen a privátengredők lakására **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Szőlőbarn.** Mintás postafordulóval küldetek. Svajca áruvető leveleire 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 4721

686. szám. 1894.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a pécsi kir. járásbírósg 1894. évi 9986. számú végzése következtében Dr. Seli Károly ügyvéd által képviselt, Fux Mórné Regina javára Fux Mór ellen 2000 ft, s jár. erejéig fogamostott kielégítést végrehajtás utján förlalt és 1303 ft26 kraj becsült üzleti arucikkék, felszerelések, szobatorok, felszerelések és férfi cipőkből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. bíróság 10339/1894. számú végzése folytán 2000 ft tőkeövetés, ennek kamatai és eddig 40 ft 60 krajban bírólag megállapított költségei erejéig Pécsset, mály-uta 23. sz. a leendő eszközlössre 1894. évi június hó 13-dik napjának délutáni fel 3 óraja határidőül kituztetés és ahhoz a venni szándékozók elő megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében közzéírtézetés mellett, a legtöbbet igérők becsíron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécsset, 1894. évi június 2-ik napján.

Engler Kálmán

kir. bírósági végrehajtó.

9823/1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírre teszi, hogy Bader Adolf hímesházi lakos végrehajtónak Boda János és neje Wermuthweisz Agnes püspöklaki lakos végrehajtás szenvedők ellen 450 ft tőkeövetés és jár. iránti végrehajtási ügyben a pécsvárdi kir. járásbírósg területén levő püspöklaki 44. sz. tjbken felvett 2373. szsz. szantó; 4. sz. püspöklaki 599. sz. tjbken foglalt 1027. szsz. szantóföld és a Geresd község határában fekvő geresdi 537. sz. tjbken 1477. szsz. szölőre az árverést 99 ft, 95 ft és 128 ftban az árverést ezenel megállapított kikéltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok és pedig a püspöklaki 44. és 599. számú tjbken foglalt ingatlanokra nevez az 1894. évi július hó 25. napján deléltőli 10 órakor a Püspök-Lak községáznál és a geresdi 537. sz. tjbkeni ingatlanra nevez az 1894. évi július hó 25. napján delutáni 3 órakor Geresd községáznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezeni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsírának 10 százalékat, vagyis 1 ft 90 kraj, 9 ft 50 kraj és 12 ft 80 kraj kézzpénben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet B. §-ában kijelölt övadekpesen értekepapírban a kikéltőt kezehez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Pécsset, 1894. április hó 27-én. — A pécsi kir. törvényszék mint tlknyvi hatóság.

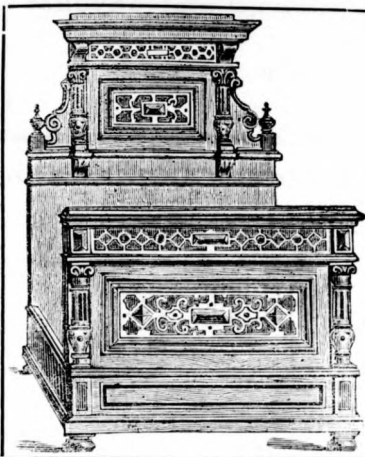
Bogyay Pongrác,

kir. tszaki bíró.

Homlokzat - festék - gyár**KRONSTEINER KÁROLY** Wien, III., Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, az összes **vasut, ipar, bánya** és **hámortársulatok** építkezési vállalatok, **vállalkozók és építésmesterek**, valamint gyártóajánlások **szállítója**. Ezeket a festékek épületek befestésére használják, belőlük 40-féle különböző szín van, kilejük 16 krtól fölfele, messzben eladható, teljesen hasonló az olaj-mázaláshoz. — **Mintalapokkal és használati utasítással ingyen és bérmentve szolgálok.**

4851

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécsett, Ferenciek-utca 11. szám.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó, disz- és ebédlő szobák**, mindennemű **fa, vas és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók** és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **butorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben. 4850

RUSTON, PROKTOR & Co. LIMITED

lincolni világhírű gépgyárában készült **gőzmozgonyok, gőzcseplőgépek**, a felülmúlhatlan **Exceter** (körhagyló, könyöktegely nélküli) működéssel. E gépek minden más gőzcseplőgépet minden tekintetben felülmúlnak.

Kaphatók különben **gőzcseplő gépek** könyöktegelyel is, Exceter nélkül is, de az exceteresek jobbak. Továbbá a híres **magánjáró gőzmozgonyok** (széplésére és terhek vontatására, gépek, gabona, trágya, tűzifa, építőanyag s a munkásnép szállítására); **szabadalm. hengerkazános locomoblok. Elevátorok, járgányos cseplőgépek, szél és petroleum-motorok, malom-berendezések stb. nálam legnagyobb választékban kaphatók.**

Csakis nálam kapható a legújabb és legjobb szerkezetű szőlőpermetező-készülék a „Non plus ultra Köztelek” nevű peronospora-teszkendő a szőlőleveleken és gyümölcsfákon elősködő kártékony rovarok legbiztosabb kiirtására. Ára 22—25 ft. De van-nak olcsóbb teszkendőim is 14 ft-től kezdve. Ez a leghatásosabb és legbiztosabb készülék nálam mégis igen olcsón kapható úgy kapláró hozzá nálam a permetezőszet szükséges finom rozgális is. — Végül tudatom, hogy nálam mindezenmű gazdasági és ipari gépek, a legjobbak, legjutányosabban kaphatók.

Különösen olcsón ajánlhatom a legjobb eredeti MAYER-TRIEUR-eket, melyből igen nagy készletet vettem meg egyszerre és így olcsón kapván, én is olcsóbban adhatom, míg készletem tart. Olcsóbban adom mint bárki más. **Adom feléül olcsóbban a rendes árjegyzéki árnál.** — Kaphatók tehát nálam 60 áron **eredeti MAYER TRIEUR-ek** (konkolozók) egészen újak szelelővel, vagy a nélkül, lapátolóval, rázószerszerkezettel, hengersizítával, 2 gőrnyszerítával, szijakkal és kulcsokkal.

No. 0.	Munkaképesség 10 óra alatt	10 hektoliter	Árjegyzéki ára 50 ft.	—	En adom 25 ft.	—	kréft.
No. 1. a.	»	»	»	»	»	»	»
No. 1.	»	»	»	»	»	»	»
No. 2.	»	»	»	»	»	»	»
No. 3.	»	»	»	»	»	»	»
No. 4.	»	»	»	»	»	»	»
No. 5.	»	»	»	»	»	»	»

Továbbá **eredeti MAYER TRIEUR-ek zabvalasztó készülékkel, szelelővel, lapátolóval, rázó szelelővel, 2 rázó szítával szijakkal, kulccsal.**

No. 1.	Munkaképessége 10 óra alatt	18 hektoliter	Árjegyzéki ára 110 ft.	—	En adom 55 ft.	—	kréft.
No. 2.	»	»	»	»	»	»	»
No. 3.	»	»	»	»	»	»	»
No. 4.	»	»	»	»	»	»	»

Mind e trieur-ek nálam megtekinthetők és ki is próbálhatók. De csak addig adhatom ily olcsó áron, míg meglevő készletem tart.

Hitelképes vevőknek adok el gépeket több évre terjedő részletfizetés mellett is.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldöm meg a mindent magában foglaló nagy árjegyzékeket.

A ki nálam gépet vesz, már novemélti fogva is biztosítéka van, hogy a legjobb, legszilárdabb gépet kapja. Tisztelettel

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros,

4967

a Ruston, Proctor & Co. Limited lincolni gépgyár vezérigénynöke Budapest, IX. üllői-ut 23. szám (a Köztelek mellett).

Baranyamegyei Hitelintézet mint részv. társaság

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLETE

Király-utca PÉCSETT, Király-utca.

Elfogad **betéteket** folyó számlára és betétkönyvekre 4% kamatozással. — **Előleget** nyújt értékpapírokra, vidéki takarékpénztári részvényekre, vesz és elad mindennemű **értékpapírt és tőzs demüveleteket** közvetít úgy a budapesti, mint a bécsi tőzsdén, vesz és elad **utalványokat** minden kereskedelmi piacra.

Váltókat méltányos feltételek mellett leszámítol.

2 forintos államsorsjegyek.

Alapított 1831-ben.

REINHARDT JÁNOS (ezelőtt HÜGEL NÁNDOR)

kocsigyártó

Pécsett, Király-utca 30. és Perczel-utca 27. szám alatt.

Ajánlja raktárát, melyben mindennemű

dísz-hintók, nyitott és fedett phaètonok és könnyű uri kocsik (Sandläuferek)

a legújabb divat szerint készítve a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Megrendelt munkák rajz szerint szolidan és legizlésesebben készíttetnek.

Mindennemű *javítások, valamint átalakítások* gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Különféle legújabb divatu kocsik raktáron vannak.

4970

Egy schweizeri óragyár leégése folytán tulajdonosa kényszerülve volt az összes árukat potom áron eladni, azok megvétele által azon helyzetben vagyok, addig míg a készlet tart, eddigelé hallatlan olcsó árakban órákat szállítani; ugyanis adok:

10,534 drb	Babi ébresztő órát nickel tokban	4 frt — kr	helyett 1,95
6,192	" ébresztő órát éjjel világító lappal	6 frt — kr	" 3,—
4,653	" nickel remontoir zseborát	5 frt 50 kr	" 3,25
3,540	" ezüst	9 frt 50 kr	" 5,50
7,961	" " horgony óra dupla tokkal legújabb szerkezet, a tok kiváló erős	18 frt 50 kr	" 8,50
1,943	" 14 karat arany női remontoir óra	30 frt — kr	" 15,—
4,750	" 14 " " kettős tokkal	38 frt — kr	" 18,50
3,916	" irodai fali óra minden 8 nap felhuzó, minden helyzetben jár, nélkülözhetlen	9 frt — kr	" 3,80
896	" inga óra 8 nap felhuzó, 1 mtr. szekrény	16 frt — kr	" 8,50
754	" " 8 " " 1 " " ütő szerk.	20 frt — kr	" 11,—
946	" " 8 " " 1,50 szekrény 2 suly, ütő szerk.	30 frt — kr	" 16,—

Az órák járása kipróbálva, 3 évi jótállás mellett. Arany és ezüst árak a m. kir. fémjelző hivatal fémjelével ellátva.

Nem tetsző áru készségesen visszavétetik.

Szállítás az összeg előleges beküldése mellett vagy utánvétellel történik. 10 frton felüli rendelések az összeg előleges beküldésénél franco postán szállítatik. — Postacsomagolás nem számítatik, vasuton csak a láda. Becses rendelést kérve tisztelettel

Kéretik a címre figyelni!!!

TAKÁCS JÓZSEF Budapest, Soroksári-utca 76.